

SUORPMAHAGAT – RIVTTES ÁIGÁI

Suorpmahagat geahpedit nuskodaga gieðain ja adnojit guoskkadettiin rumašgolgosiid nugo goča, baikka, vara, vuovssanasa ja čolgga. Suorpmahagat eai gal suodjal ollásit. Dávjá leat suorpmahagain uhca ráiggážat ja giedat maid soitet nuoskut daid nuoladettiin. Galggat danne alohii gieðaid buhtistit manjil go suorpmahagaid leat nuollan.

GOAS BERREŠIT SUORPMAHAGAID GEAVAHIT?

- Geavat suorpmahagaid go soaittát šaddat rumašgolgosiidda guoskat (omd. goča, vara ja čolgga).
- Geavat suorpmahagaid buhtistettiin hivssegä, basadanlanja ja desinfekšuvdnalanja (doidinlanja).
- Geavat suorpmahagaid guoskkadettiin bassanávdnsiidi ja kemikliaid go nu råvvejuvvo.
- Geavat suorpmahagaid buhtistettiin njoammunlanjaid.

EARÁ CAVGILEAMIT SUORPMAHAGAID BIRRA:

- Galget álohii leat goikegieðat go suorpmahagaid coggá – njuoskagieðat árpašuhttet liikka.
- Geavat dávjá giehtavuoidasa, dat eastada liikka árpašuhttimi.
- Ale geavat suorpmahagaid go dan ii dárbaš - dávjá geavaheapmi lasiha liikka árpašuhttimi.
- Geavat lateksa dahje nitrila suorpmahagaid main lea guhkes manšeahhta, dat suodjalit buoremusat.
- Ale desinfisere suorpmahagaid, dat vuolda suorpmahasaid suodjeávkki.

MO SUORPMAHAGAID NUOLLAT GO DAID LEA GEAVAHAN?

Leat mán̊ga vuogi mo nuollat suorpmahagaid go daid lea geavahan. Mearrideaddjin lea hehttet ahte gieðat nuskot go dat nuoladettiin gusket suorpmahagaid olggobeali. Ná sáttá dahkat:

OVDASÍDDU GOVVEN: FOLKEHSEINSTITUTTET/HÄBMEN: FETE TYPER + SAVANT

BUHTINSTANBARGIT DEARVVASVUOÐA- BÁLVALUSAS

GIEHTABUHTISTEAPMÁI JA
SUORPMAHATATNIMII RÁDIT

GOAS GALGGAT GIEĐAID BUHTISTIT?

- Buhtis álohhii gieđaid ovdal go bargagoadát ovttage lanjas. Dát guoská beroškeahttá makkár latnja lea, ja dallege go áiggot suorpmahagaid geavahit.
- Jus guoskat masa ge mii lea durddiduvvon ovdamearkka dihtii gočain, baikkain dahje varain, de galggat gieđaid buhtistit ovdal go lanjas joatkkát bargamin. Jus dus ležjet suorpmahagat gieđain, de galggat daid nuollat ja gieđaid buhtistit ovdal go joatkkát bargguin.
- Nuola suorpmahagaid ja buhtis gieđaid mañjil go leat buhtistan «duolva» sajjid nugo hivssegá, basadanlanja ja desinfekšunlanja (doidinlanja).
- Buhtis álohhii gieđaid go leat geargan buhtisteamen muhtin lanja, beroškeahttá leat go dus leamaš suorpmahagat gieđain.

GIEHTABASSAN DAHJE GIEHTADESINFEKŠUVNA?

Giedat buhtistuvvojit *juogo* sovppái ja čáziin *dahje* giehtadesinfekšuvnnain.

Gieđaid buhtistit sovppái ja čáziin rávvejuvvo go:

- Gieđain oidno duolva.
- Gieđat leat njuoskkasat.
- Mañjil hivssegastima.

Eará háviid rávvejuvvo geavahit alkoholavuđot giehta-desinfekšunávdnasa. Dat lea beaktilat ja gáhttejeaddjibut liikái gieđain.

GOVVEN: FOLKEHELSEINSTITUTTET

BUHTISTEAPMI- NJOAMMUNSUOJI DEHÁLAŠ OASSI

Buhtisteapmi lea dehálaš oassi norgga dearvvasvuodaásahusaid njoammunsuojis.

Buhtisteaddjítet sáhttet datte, nugo dearvvasvuodabargit ja eará buohcceviessobargit, maiddái njoammudahttit.

Bures buhtistit gieđaid ja suorpmahagaid riekta geavahit leat dehálačcat hehttemis njoammunleavvama.

MO GIEĐAID DESINFISERET?

- Ane alkoholavuđot giehtadesinfekšuvna, 70–90%, golgi dahje dildi.
- Bija dievva gieđa ávdnasa nuppi gihtii.
- Juoge ávdnasa goappašiid gieđaide ja giehtaruuohttasiidda.
- Ruvvestatta ávdnasa geahppasit liikái dassá go gieđat goiket.

Visot dáinna ádjána 20–30 sekundda.
Jus oanehat áiggi golahat, de leat menddo uhccán ávdnasa bidjan.

MO GIEĐAID BASSAT?

- Njuoskat gieđaid ja giehtalađđasiid loika, golgi čázis.
- Deaddilastte oktii dahje guktii sovppá čorbnaváibmosii.
- Háddje buktaga miehtá goappašiid gieđaid, maiddái giehtalađđasiidda.
- Doidde gieđaid bures loika, golgi čázis.
- Goikat gieđaid bures buhtes ovttagear` bábirsihkaldagain.
- Gieda veagas čáhcehanat giddejuvvoit dainna geavahuvvon bábirsihkaldagain.

Bassat gieđaid bures ádjána 40–60 sekundda.